

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Докторске академске студије

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ ЗА ОЦЕНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

1.1. ДАТУМ И ОРГАН КОЈИ ЈЕ ИМЕНОВАО КОМИСИЈУ

Одлуком бр. 1410/1, донетом на седници одржаној дана 25. 4. 2024, Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду образовало је Комисију за оцену докторске дисертације докторанда **Дејане Оцић** под насловом „**Рукописна заоставштина Жарка Видовића**”, урађену под менторским руковођењем др **Александре Вранеш**.

1.2. САСТАВ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: **Александра Вранеш**

Звање: редовни професор

Ужа научна област: библиотекарство

Датум избора у звање: 2004.

Установа на којој је запослен: Универзитет у Београду – Филолошки факултет

2. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: **Бојан Ђорђевић**

Звање: редовни професор

Ужа научна област: библиотекарство

Датум избора у звање: 2020.

Установа на којој је запослен: Универзитет у Београду – Филолошки факултет

3. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: **Светлана Шеатовић**

Звање: научни саветник

Ужа научна област: наука о књижевности

Датум избора у звање: 2020.

Установа на којој је запослен: Институт за књижевност и уметност

4. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: Богдан Лубардић

Звање: редовни професор

Ужа научна област: филозофија

Датум избора у звање: 2020.

Установа на којој је запослен: Православни богословски факултет

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Име (име једног родитеља) презиме:	Дејана Оцић
Датум и место рођења:	25. 3. 1969, Београд
Наслов мастер рада:	Дипломски рад: „Кјеркегорова ирационалистичка дијалектика“
Датум одбране мастер рада:	4. 11. 1997.
Установа где је одбрањен мастер рад:	Универзитет у Београду – Филозофски факултет
Научна област из које је стечено академско звање мастера:	филозофија

III СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА који су објављени или прихваћени за објављивање у оквиру рада на докторској дисертацији

Дејана Оцић, „Писана заоставштина и усмено завештање“, *Култура*, 2020, 167, 32-44.

Дејана Оцић, „Речник историјске свести или салдо мортале Жарка Видовића“, *Жарко Видовић као мислилац књижевности и културе: зборник радова*, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2023, 205-220.

Дејана Оцић, „Дар веровања: трагедијско искуство Жарка Видовића“, *Културе, речи, религије: зборник радова*, Библиотека „Радоје Домановић“, Топола, 2023, 33-42.

IV НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Рукописна заоставштина Жарка Видовића

V ПРЕДМЕТ И ЦИЉ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Предмет дисертације је, шире гледано, рукописна заоставштина књижевног и културног историчара Жарка Видовића, њен опис, структура и садржина. Уже гледано, приказује се и представља одабрани корпус његових рукописа (у свим верзијама), те њихова организација и садржина. Врхунац овог приступа је израда библиографије рукописне заоставштине Жарка Видовића.

Општи циљ дисертације је да се, на основу Видовићеве рукописне заоставштине, осветли његова личност, као и да се прикаже разноврсност и слојевитост његовог дела. Даље, циљ је да се то дело представи јавности, како тумачењем, тако и документалистичким и библиографским описом. Најзад, шире гледано, циљ је да се на примеру заоставштине Жарка Видовића укаже на културноисторијски значај рукописне грађе значајних личности нашег културног живота и потребу за њеним прикупљањем, обрадом и презентовањем.

VI ОСНОВНЕ ХИПОТЕЗЕ ИСТРАЖИВАЊА ДИСЕРТАЦИЈЕ

У дисертацији се полази од хипотезе да је рукописна заоставштина као плод живота и стваралачког рада одређене личности прворазредан културноисторијски извор, да увек нуди драгоцене чињенице и да се отвара разноврсним тумачењима. То, онда, нуди могућност другачијег сагледавања наше новије прошлости и парадигматичан приступ тумачењу одређених информација, не само о појединој личности (у овом случају Жарку Видовићу), већ и о нашој културној историји.

VII КРАТАК ОПИС САДРЖАЈА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација кандидаткиње Дејане Оцић под називом „Рукописна заоставштина Жарка Видовића“ има 204 стране.

Након краћег *Увода* у којем је представила циљеве дисертације и методологију њене израде, кандидаткиња у поглављу *Оријентире за разумевање Видовићевих речи* разматра Видовићев историозофски приступ темама из политичке, културне и књижевне историје, указујући на специфичности Видовићеве терминологије и на енциклопедистички дискурс његових дела.

Поглављем *Рукописи заједници у наслеђе* кандидаткиња нас уводи у структуру рукописне заоставштине Жарка Видовића, формално је разделивши на рукописе општег типа, метазаписе, електронске рукописе, као и оне који су објављени и необјављене. Посебну пажњу кандидаткиња посвећује Видовићевој рукописној целини под називом „Библио-био-графија“ као главном извору за проучавање његовог живота и рада.

Поглавље *Биографска скица – трагом рукописа*, како и сам наслов казује, нуди сведену биографију Жарка Видовића, порекло и судбину његове породице, слику његовог формирања, образовања и животних околности и недаћа.

Оно претежније и битније – слику Жарка Видовића као интелектуалца и ствараоца – кандидаткиња је пружила у поглављу *Сусрети личности у дијалогу*. Полазећи од универзалне категорије личности (субјекта) и Видовићевог промишљања о њеној историјској свести, и то на три равни – живот личности, тумачење других од стране личности и тумачење себе другима – кандидаткиња је Видовићеву личност оспољила на више нивоа: сведочење других о Видовићу, уметничка (литерарна) пројекција Видовићеве личности (као књижевног лика), Видовићеве ауторефлексије, његов дијалог са другима (литерарни, критички, полемички).

Поглавље *Откривање паралелне историје* представља, заправо, две студије случаја. Прва за предмет узима сегменте Видовићевих мемоарских и епистоларних рукописа, пре свега дневничких записа и одабраних писама. Предмет друге су одабране Видовићеве рукописне целине – текст „Демократизам и политкомесар“, као и коментари уз књигу Жан-Марија Доменака „Идеје за крај овог века“.

Нека врста сводног поглавља овог дела дисертације јесте *Вредности по Видовићу*. На основу помног изучавања Видовићевих објављених дела и необјављених рукописа из његове заоставштине, кандидаткиња настоји да установи корпус универзалних вредности за које се овај аутор залагао, посебно указујући на Видовићево гледање на уметност и естетику као трансценденцију, тј визију преображаја реалног бића и његовог превазилажења.

Дисертација врхуни помно и брижљиво урађеним пописом и описом Видовићеве рукописне заоставштине коју ћини 377 јединица описа са више од хиљаду докумената. У овом поглављу – *Библиографија рукописне заоставштине Жарка Видовића* – кандидаткиња се држала утврђених смерница за опис архивске грађе, као и метода за презентацију њеног садржаја. Пошла је од организације грађе коју је урадио сам творац грађе, али је интервенисала у оним случајевима када се то чинило нужним. Тако је на јасан и прегледан начин обавила сложени посао класификације, уз то израдивши именски и предметни регистар.

У *Закључку* кандидаткиња је сумирала резултате до којих је дошла у својим истраживањима и указала на обим, разноврсност и културноисторијски значај рукописне заоставштине Жарка Видовића.

Дисертација је обogaћена прилозима (три изабрана текста Жарка Видовића и фотографије), као и списком извора и литературе.

VIII ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација кандидаткиње Дејане Оцић заснована је на документалистичким (архивским) истраживањима која су спроведена акрибично, темељно и са осећајем за критичку валоризацију докумената из рукописне заоставштине Жарка Видовића. То је пружило темељ за озбиљну културноисторијску студију о животу и делу творца грађе, као и за теоријску расправу о структури и конотативној валидности рукописних заоставштина као документалистичких целина и документарних извора. Кроз анализу личности и дела Жарка Видовића пружен је, затим, поглед на нашу новију културну историју.

Ова дисертација с једне стране представља слику живота и дела једног значајног историозофа и културног историчара, те слику његовог доба, односно наше ближе прошлости. Са друге стране, пак, са документалистичког аспекта дисертација Дејане Оцић пружа модел пописа и описа оваквих и сличних рукописних заоставштина, што је не мали допринос нашој библиографској и архивистичкој науци.

IX ПРОВЕРА ОРИГИНАЛНОСТИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

На основу *Правилника о поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду* и налаза у извештају из програма *iThenticate*, којим је извршена провера оригиналности докторске дисертације „**Рукописна заоставштина Жарка Видовића**“ аутора **Дејане Оцић**, констатовано је да утврђено подударање текста износи **4 %**.

Овај степен подударности последица је цитата, библиографских података и личних имена, што је у складу са Чланом 9. Правилника.

На основу изнетог, а у складу са ставом 2 Члана 8. *Правилника о поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду*, извештај указује на оригиналност докторске дисертације, те се прописани поступак припреме за њену одбрану може наставити.

X ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

Комисија за оцену докторске дисертације констатује да је дисертација „**Рукописна заоставштина Жарка Видовића**“ кандидата **Дејане Оцић** оригинално и самостално научно дело и да су се стекли услови за њену јавну одбрану.

Комисија стога предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да прихвати с позитивном оценом Извештај о оцени докторске дисертације под насловом „**Рукописна заоставштина Жарка Видовића**“, коју је урадио кандидат **Дејана Оцић** под менторством **др Александре Вранеш**, и да је, у складу са прописима, упути Већу научних области друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду на разматрање.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

1. _____
др Александра Вранеш (ментор)

2. _____
др Бојан Ђорђевић

3. _____
др Светлана Шеатовић

4. _____
др Богдан Лубардић